

Sygn. akt V Ca 2114/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Łukaszuk (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Iwona Szczygieł

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. L.

przeciwko (...) L. Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego (...)

z dnia 7 lipca 2016 r., sygn. akt II C 543/16

1. odrzuca apelację co do punktu drugiego wyroku;
2. oddala apelację w pozostałym zakresie;
3. zasądza od (...) L. Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz P. L. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 2114/16

TRANSKRYPCJA UZASADNIENIA USTNEGO

Pozwem z dnia 2 listopada 2015 roku P. L. wniósł o zasądzenie od (...) S.A. w W. kwoty 3.169,52 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 marca 2015 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania. Uzasadniając swoje żądanie powód podniósł, że dochodzone pozwem roszczenie stanowi należna mu kwota podlegająca zwrotowi przez stronę pozwaną po rozwiązaniu umowy, która bezzasadnie została zatrzymana przez pozwanego, co nastąpiło na podstawie niedozwolonego postanowienia umownego dotyczącego tak zwanego świadczenia wykupu.

Pozwane Towarzystwo (...) wniosło o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania, wskazując, że stosunek łączący strony nie zawiera klauzul niedozwolonych.

Wyrokiem z dnia 7 lipca 2016 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Woli w Warszawie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.169,52 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty, zaś w pozostałym zakresie oddalił powództwo, a nadto zasądził na rzecz powoda kwotę 717 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, polecając również zwrot powodowi z sum Skarbu Państwa kwotę 59 złotych tytułem zwrotu nadpłaconej opłaty od pozwu.

Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wskazał, iż postanowienie ogólnych warunków ubezpieczenia uprawniającego umowę uprawniający pozwanego w zatrzymaniu 70 % wartości rachunku powoda stanowi niedozwolone postanowienie umowne, które zgodnie z artykułem 385(1) paragraf 1 Kodeksu cywilnego nie wiąże powoda. Z tych względów Sąd Rejonowy uznał powództwo za zasadne, oddalając je jedynie częściowo w zakresie kwoty odsetek.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniosła strona pozwana, zaskarżając wyrok w całości i zarzuciła mu naruszenie prawa procesowego tj.: art. 233 § 1 k.p.c. oraz naruszenie prawa materialnego tj.: to jest art. 385(1) § 1 k.c., artykułu 385(1) § 1 k.c. w zw. z art. 385(2) k.c., art. 13 ust.4 oraz artykułu 18 ust. 2 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Wskazując na te zarzuty pozwane Towarzystwo wniosło o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania a nadto zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego, a podjęte rozstrzygnięcie znajduje oparcie w obowiązujących przepisach oraz wywiedzionych na ich podstawie rozważaniach prawnych, które Sąd Okręgowy w zasadniczej części podziela i przyjmuje za własne. Sąd Okręgowy wskazuje, iż dokonana przez Sąd Rejonowy ocena dowodów zgodna, jest zgodna z zasadami doświadczenia życiowego i nie nosi znamion dowolności. Sąd Rejonowy nie dopuścił się do naruszenia jakiegokolwiek przepisu wskazanego w środku zaskarżenia.

Chybiony jest przede wszystkim zarzut naruszenia artykułu 233 § 1 k.p.c. Argumentacja strony pozwanej sprowadzała się jedynie do polemiki ze stanowiskiem Sądu I instancji, natomiast Sąd Okręgowy w ramach dokonywanej kontroli nie stwierdził naruszenia reguł swobodnej oceny dowodu. Wymaga natomiast podkreślenia, że samo przedstawienie przez stronę odmiennych wniosków, niż wynikają z oceny dokonanej przez Sąd I instancji nie świadczy jeszcze o przekroczeniu swobodnej oceny dowodu.

W niniejszej sprawie nie da się ustalić, że doszło do naruszenia przepisu artykułu 233 k.p.c. Wręcz przeciwnie, z całokształtu materiału dowodowego niezbicie wynika, że umowa łącząca strony zawierała klauzule abuzywne, a przez to była niekorzystna dla powoda. Argumentacja Sądu Rejonowego odsyła wprawdzie niekiedy do pojęcia opłaty likwidacyjnej, nie mniej jednak Sąd I instancji wskazuje, iż w jego ocenie przedstawione stanowisko ma zastosowanie także do świadczenia wykupu określonego w paragrafie 18 OWU.

Przechodząc do dalszych zarzutów apelacji wskazać należy, że świadczenie wykupu określone zakwestionowanymi postanowieniami nie jest jak chciałby tego apelujący świadczeniem głównym i podlega ocenie pod względem abuzywności. Wprawdzie ustawodawca nie określił, co należy rozumieć przez sformułowanie główne świadczenia stron, ale należy przyjąć, że są to takie elementy konstrukcyjne umowy, bez których uzgodnienia nie doszłoby do jej zawarcia. Innymi słowy chodzi o klauzule regulujące świadczenia typowe dla danego stosunku prawnego, stanowiące te jego elementy, które konstytuują istotę danego porozumienia. Analizowana w niniejszej sprawie umowa jest umową mieszaną z elementami klasycznego modelu umowy ubezpieczenia na życie i postanowieniami charakterystycznymi dla umów, których celem jest inwestowanie kapitału. Świadczenie wykupu ma zatem charakter świadczenia ubocznego, powstającego w przypadku przedwczesnego rozwiązania umowy, co przecież nie musi

nastąpić. Powoduje to tyle, że sporne świadczenie, jako świadczenie uboczne podlega ocenie przez pryzmat przepisu artykułu 385(1) k.c. I również w ocenie Sądu Okręgowego zastrzeżenie takie, jakie zawarto w umowie stanowiło klauzulę abuzywną w myśl wyżej wymienionego przepisu. Uzasadnienie Sądu Rejonowego w tym zakresie jest wyczerpujące a zaprezentowaną przez Sąd Rejonowy ocenę prawną Sąd Okręgowy akceptuje i przyjmuje za własną, nie znajdując powodu do jej powielania.

Powód wykazał w niniejszej sprawie, że pozwany w łączącej go z powodem umowie zastosował klauzulę niedozwoloną. Konsekwencją tego jest, że zapisy abuzywne nie wiążą powoda a w rozliczeniu umowy z powodem nie można ich uwzględniać. Pozwany winien, zatem wypłacić powodowi środki nie w wysokości określonego procentu, lecz z pominięciem tych zapisów. W ocenie Sądu Okręgowego w sprawie niniejszej nie znajdują jednak zastosowania przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu. Roszczenie powoda wynika bowiem z łączącej stron umowy, która obowiązuje w pozostałym zakresie.

Wbrew twierdzeniom pozwanego podstawą do obciążenia konsumenta całością kosztów prowadzonej działalności gospodarczej w przypadku rozwiązania umowy nie mogą być również powołane przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej. Przepisy te stanowią o obowiązku dokonania takiej kalkulacji składki by umożliwiła ona wykonanie wszystkich zobowiązań i pokrycie kosztów działalności ubezpieczeniowej zakładu ubezpieczeń. Strona pozwana nie może jednak wbrew treści cytowanej ustawy przenosić ryzyka działalności na konsumenta w swojej sankcji za wcześniejsze rozwiązanie umowy.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie artykułu 385 k.p.c.

W zakresie punktu 2. wyroku Sąd Okręgowy orzekł na podstawie artykułu 370 k.p.c. w związku z artykułem 373 k.p.c. uznając apelację za niedopuszczalną i podlegającą odrzuceniu. Wobec pozytywnego rozstrzygnięcia strona skarżąca nie posiadała, bowiem gravamen niezbędnego do zaskarżenia orzeczenia Sądu Rejonowego w tym zakresie.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z artykułem 98 § 1 k.p.c., zasądzając na rzecz powoda wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika ustalone zgodnie z § 2 pkt 3 w zw. z § 10 pkt 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym na datę wniesienia apelacji.